॥ अरविन्दोपनिषत् ॥

|| aravindopaniṣat ||

Informazioni:

Titolo: Aravindo Upanishad
Nome file: aravindo_upanishad
Categoria: Upanishhat, Svara, Devii, Annapurna
Locazione: http://www.culturavedica.org/sanscrito-sanskrit
Autore: Tradizione vedica
Linguaggio: Sanscrito
Soggetto: Filosofia/Religione/Induismo
Translitterazione: http://www.culturavedica.org
Correzione: http://www.culturavedica.org
Descrizione: 21 di 108, Krishna-Yajur-Veda, Yoga Upanishad
Ultima revisione: 11 maggio 2018
Accesso: http://www.culturavedica.org/pdf/aravindo_upanishad
Mail: info@culturavedica.org
Font: Sanskrit 2003
Testo editabile disponibile: info@culturavedica.org

© Quest'opera è stata digitalizzata e messa a disposizione da "CulturaVedica", può essere usata per la ricerca e lo studio personale. Non può essere usata (senza permesso) per scopo promozionale o commerciale.

Aiutate a mantenere il rispetto e lo spirito del sito.

CULTURA VEDICA

॥ श्री अरविन्दोपनिषत् ॥

ॐ । एकमेवाद्वितीयं ब्रह्म सदसद्रूपं सदसदतीतं
नान्यत् किञ्चिदस्ति त्रिकालधृतं त्रिकालातीतं वा सर्वन्तु खलु
ब्रह्मैकं यत् किञ्च जगत्यामणु वा महद्वोदारं वानुदारं वा ब्रह्मैव
तद् ब्रह्मैव जगदपि ब्रह्म सत्यं न मिथ्या ।
स एव परात्परः पुरुषस्त्रिकालातीतः सकलभुवनातीतः
सकलभुवनप्रविष्टः सदतीतोऽसदतीतः सन्मयः चिन्मय
आनन्दमयोऽनाद्यन्तः सनातनो भगवान् ।
स निर्गुणो गुणान् धत्ते सगुणोऽनन्तगुणो निर्गुणत्वं भुङ्क्ते
स्वयञ्चातिवर्तते निर्गुणत्वञ्च सगुणत्वञ्च न निर्गुणो न गुणी
केवल एव यः ।
स भुवनातीतो भुवनानि धारयति भुवनभूतो भुवनानि
प्रविशति कालातीतः कालो भवत्यनन्तः सान्तः प्रकाशत एको
बहवोऽरूपो रूपी विद्याविद्यामय्या चिच्छक्त्या ।
स्वयन्तु न धर्ता न धार्यो नानन्तः न सान्तो नैको न
बहुः नारूपो न रूपी केवल एव यः ।
सर्वाणि त्वेतानि नामानि यदेकत्वञ्च बहुत्वञ्चानन्तञ्च
सान्तञ्च प्रकाशन्त एव चिदात्मनि चिन्मये जगति ।
ॐ तत्सत् यच्च सच्चिदेव तच्चिन्मयं जगत् भासते
चिदात्मनि सत्यप्रकाशः सत्यस्य भगवतः ।
यथा सूर्यस्य प्रतिबिम्ब एकः शान्ते जले बहवश्चले सत्यः
सूर्यः सत्यः प्रतिबिम्बः सत्यप्रकाशः सतः सूर्यस्य न स स्वप्नः
सतः प्रकाशस्तु सः यथा वा सूर्यस्य ज्योतिः सौरं जगत् स्वशक्त्या
धावदिव पूरयत् प्रकाशते सत्यं ज्योतिः सत्यप्रकाशः सतः सूर्यस्य
न सोऽलीका भातिः सतः सत्यप्रकाशस्तु सः यथा वा सूर्यस्य ज्वालामयं
बिम्बं न स्वयं सूर्यः सूर्यस्य तु सूर्यत्वं प्रकाशयत्येतदन्नमयं
रूपमन्नाश्रिते ज्ञाने तद्रूपातीतस्तु सूर्यः सत्यः सूर्यः सत्यं रूपं
बिम्बाकृति सत्यप्रकाशः सतः सूर्यस्य न स मायान्वितः सतः
सत्यप्रकाशस्तु सः तथेह जगद्ब्रह्म सत्यप्रकाशो भगवतः न स्वप्रः
न मायान्वितं नालीका भातिः सतः सत्यप्रकाशस्तु तद् न स्वयं
भगवान् तथापि स्वयमेव सः ।
एषा परा मायैषा योगमाहात्म्यं
रहस्यमयस्य योगेश्वरस्य कृष्णस्यैषा चिच्छक्त्या आनन्दमयी लीला
परस्यातर्क्या गतिः ।
सर्वमिदमर्थतः सत्यं परार्थतः असत्यमिति मनस्तुष्ट्यर्थं
विज्ञानार्थमुच्यतां न हि किञ्चिदप्यसत्यं सत्ये ब्रह्मणि ।
एवं यत् प्रकाशते जगदानन्द एव तत् ।
ओं तत्सत् यच्च सच्चिदेव तद्यच्च चित् स आनन्दः ।
यत्तु निरानन्दमिति भासते दुः खमिति दुर्बलमित्यज्ञानमिति
तदानन्दस्य विकार आनन्दस्य क्रीडा ।
यो हि जीवः स आनन्दमयः प्रच्छन्नो भगवान् स्वप्रकाशमयं
जगद्ब्रह्म भोक्तुमवतीर्णः ।
य एष दुःखभोगः स भोग
एवानन्दमयस्तस्यानन्दमेवानन्दमयो भुङ्क्ते ।
को हि निरानन्दं भोक्तुमुत्सहेत यः सर्वानन्दमयः स एवोत्सहते
निरान्दमयस्तु निरानन्दं भुञ्जानः न भुञ्जीतानन्दं विना प्रणश्येत् ।
को दुर्बलो भवितुं शक्नुयाद्यः सर्वशक्तिमान् स एव शक्नुयाद्
दुर्बलो ह्याक्रान्तो दुर्बलत्वेन न तिष्ठेच्छक्तिं विना प्रणश्येत् ।
कोऽज्ञानं प्रवेष्टुं समर्थो यः सर्वज्ञानमयः स एव समर्थोऽज्ञस्तु
तस्मिंस्तिमिरे न ध्रियेतासत्त्वसदेव भवेद् ज्ञानं विना प्रणश्येत् ।
ज्ञानस्य क्रीडाज्ञानं स्वस्मिन्नात्मगोपनं शक्तेः क्रीडा दौर्बल्यं
निरानन्दमानन्दस्य क्रीडात्मगोपनं स्वात्मनि ।
सानन्दं हसति जीवः सानन्दं क्रन्दत्यश्रूणि मुञ्चति तमोमय
आनन्दे भासमान इव यातनाभिश्चेष्टमानः सानन्दं स्फुरति सानन्दं

|| śrī aravindopaniṣat ||

oṁ | ekamevādvitīyaṃ brahma sadasadrūpaṃ sadasadatītaṃ
nānyat kiñcidasti trikāladhṛtaṃ trikālātītaṃ vā sarvantu khalu
brahmaikaṃ yat kiñca jagatyāmaṇu vā mahadvodāraṃ vānudāraṃ vā brahmaiva
tad brahmaiva jagadapi brahma satyaṃ na mithyā |
sa eva parātparaḥ puruṣastrikālātītaḥ sakalabhuvanātītaḥ
sakalabhuvanapraviṣṭaḥ sadatīto:'sadatītaḥ sanmayaḥ cinmaya
ānandamayo:'nādyantaḥ sanātano bhagavān |
sa nirguṇo guṇān dhatte saguṇo:'nantaguṇo nirguṇatvaṃ bhuṅkte
svayañcātivartate nirguṇatvañca saguṇatvañca na nirguṇo na guṇī
kevala eva yaḥ |
sa bhuvanātīto bhuvanāni dhārayati bhuvanabhūto bhuvanāni
praviśati kālātītaḥ kālo bhavatyanantaḥ sāntaḥ prakāśata eko
bahavo:'rūpo rūpī vidyāvidyāmayyā cicchaktyā |
svayantu na dhartā na dhāryo nānantaḥ na sānto naiko na
bahuḥ nārūpo na rūpī kevala eva yaḥ |
sarvāṇi tvetāni nāmāni yadekatvañca bahutvañcānantañca
sāntañca prakāśanta eva cidātmani cinmaye jagati |
oṁ tatsat yacca saccideva taccinmayaṃ jagat bhāsate
cidātmani satyaprakāśaḥ satyasya bhagavataḥ |
yathā sūryasya pratibimba ekaḥ śānte jale bahavaścale satyaḥ
sūryaḥ satyaḥ pratibimbaḥ satyaprakāśaḥ sataḥ sūryasya na sa svapnaḥ
sataḥ prakāśastu saḥ , yathā vā sūryasya jyotiḥ sauraṃ jagat svaśaktyā
dhāvadiva pūrayat prakāśate satyaṃ jyotiḥ satyaprakāśaḥ sataḥ sūryasya
na so:'līkā bhātiḥ sataḥ satyaprakāśastu saḥ , yathā vā sūryasya jvālāmayaṃ
bimbaṃ na svayaṃ sūryaḥ sūryasya tu sūryatvaṃ prakāśayatyetadannamayaṃ
rūpamannāśrite jñāne tadrūpātītastu sūryaḥ satyaḥ sūryaḥ satyaṃ rūpaṃ
bimbākṛti satyaprakāśaḥ sataḥ sūryasya na sa māyānvitaḥ sataḥ
satyaprakāśastu saḥ tatheha jagadbrahma satyaprakāśo bhagavataḥ na svapraḥ
na māyānvitaṃ nālīkā bhātiḥ sataḥ satyaprakāśastu tad na svayaṃ
bhagavān tathāpi svayameva saḥ |
eṣā parā māyaiṣā yogamāhātmyaṃ
rahasyamayasya yogeśvarasya kṛṣṇasyaiṣā cicchaktyā ānandamayī līlā
parasyātarkyā gatiḥ |
sarvamidamarthataḥ satyaṃ parārthataḥ asatyamiti manastuṣṭyarthaṃ
vijñānārthamucyatāṃ na hi kiñcidapyasatyaṃ satye brahmaṇi |
evaṃ yat prakāśate jagadānanda eva tat |
oṃ tatsat yacca saccideva tadyacca cit sa ānandaḥ |
yattu nirānandamiti bhāsate duḥ khamiti durbalamityajñānamiti
tadānandasya vikāra ānandasya krīḍā |
yo hi jīvaḥ sa ānandamayaḥ pracchanno bhagavān svaprakāśamayaṃ
jagadbrahma bhoktumavatīrṇaḥ |
ya eṣa duḥkhabhogaḥ sa bhoga
evānandamayastasyānandamevānandamayo bhuṅkte |
ko hi nirānandaṃ bhoktumutsaheta yaḥ sarvānandamayaḥ sa evotsahate
nirāndamayastu nirānandaṃ bhuñjānaḥ na bhuñjītānandaṃ vinā praṇaśyet |
ko durbalo bhavituṃ śaknuyādyaḥ sarvaśaktimān sa eva śaknuyād
durbalo hyākrānto durbalatvena na tiṣṭhecchaktiṃ vinā praṇaśyet |
ko:'jñānaṃ praveṣṭuṃ samartho yaḥ sarvajñānamayaḥ sa eva samartho:'jñastu
tasmiṃstimire na dhriyetāsattvasadeva bhaved jñānaṃ vinā praṇaśyet |
jñānasya krīḍājñānaṃ svasminnātmagopanaṃ śakteḥ krīḍā daurbalyaṃ
nirānandamānandasya krīḍātmagopanaṃ svātmani |
sānandaṃ hasati jīvaḥ sānandaṃ krandatyaśrūṇi muñcati tamomaya
ānande bhāsamāna iva yātanābhiśceṣṭamānaḥ sānandaṃ sphurati sānandaṃ

स्फुरति चेष्टमानः प्रचण्डाभी रतिभिः । पूर्णभोगार्थं तस्यानन्दस्य
तामसस्यांशस्य तामसो भूत्वानन्दं गोपयति ।
अज्ञानं मूलमेतस्य भावस्य सान्त एवाहमित्यशक्तो
दुर्बलो दुःखी मया कर्तव्यं ज्ञातव्यं लब्धव्यं प्रयासेन तपः क्षयेण
मृत्युना स त्वमेषोऽहं यत्त्वं न तदहं यत्तव शुभं तन्ममाशुभं
येन तव लाभस्तेन मम हानिः त्वामेव हन्यां सुखी भविष्यामि
नैव सात्त्विकोऽहं त्वामेव सुखिनं करोमि स्वदुःखेन स्वहान्या
स्वमृत्युनेत्याद्यज्ञानस्य स्वरूपं मनसि ।
अहङ्कार एव बीजमहङ्कारमोक्षादज्ञानमोक्षः
अज्ञानमोक्षाद् दुःखान्मुच्यते आनन्दमयोऽहं
सोऽहमेकोऽहमनन्तोऽहं सर्वोऽहमिति विज्ञायानन्दमयो
भवत्यानन्दो भवति ।
एष एव मोक्षः ।
स मुक्तः सर्वेषां भोगान् भुङ्क्ते
सर्वानानन्दाननन्तं भुञ्जानो न सान्तैर्वियुज्यते सान्तानि भुञ्जानो
नानन्तेन हीयते स एको भवति बहुर्भवति स ह्यजो जायत इव
जायमानोऽपि न जायते न बध्यते न जन्म तस्य विद्यते
आत्मन्यात्मात्मना प्रकाशयाम्यात्मानमिति ज्ञानाद् विमुक्तः क्रीडते ।
लीलार्थं हि जगदानन्दार्थं लीलामय इति लीलां
कुरुतानन्दस्य पुत्राः युक्ताः क्रीडतानन्दं भुङ्ध्वमेकं भोग्यं
भगवन्तं प्राप्य भुङ्ध्वं सर्ववस्तुषु ।
आनन्दं हि प्रवक्ष्यामि भगवतादिष्टः ।
तामसमपावृत्यानन्दः प्रकाशतां तस्य पुत्राः ।

sphurati ceṣṭamānaḥ pracaṇḍābhī ratibhiḥ | pūrṇabhogārthaṃ tasyānandasya
tāmasasyāṃśasya tāmaso bhūtvānandaṃ gopayati |
ajñānaṃ mūlametasya bhāvasya sānta evāhamityaśakto
durbalo duḥkhī mayā kartavyaṃ jñātavyaṃ labdhavyaṃ prayāsena tapaḥ kṣayeṇa
mṛtyunā sa tvameṣo:'haṃ yattvaṃ na tadahaṃ yattava śubhaṃ tanmamāśubhaṃ
yena tava lābhastena mama hāniḥ tvāmeva hanyāṃ sukhī bhaviṣyāmi
naiva sāttviko:'haṃ tvāmeva sukhinaṃ karomi svaduḥkhena svahānyā
svamṛtyunetyādyajñānasya svarūpaṃ manasi |
ahaṅkāra eva bījamahaṅkāramokṣādajñānamokṣaḥ
ajñānamokṣād duḥkhānmucyate ānandamayo:'haṃ
so:'hameko:'hamananto:'haṃ sarvo:'hamiti vijñāyānandamayo
bhavatyānando bhavati |
eṣa eva mokṣaḥ |
sa muktaḥ sarveṣāṃ bhogān bhuṅkte
sarvānānandānanantaṃ bhuñjāno na sāntairviyujyate sāntāni bhuñjāno
nānantena hīyate sa eko bhavati bahurbhavati sa hyajo jāyata iva
jāyamāno:'pi na jāyate na badhyate na janma tasya vidyate
ātmanyātmātmanā prakāśayāmyātmānamiti jñānād vimuktaḥ krīḍate |
līlārthaṃ hi jagadānandārthaṃ līlāmaya iti līlāṃ
kurutānandasya putrāḥ yuktāḥ krīḍatānandaṃ bhuṅdhvamekaṃ bhogyaṃ
bhagavantaṃ prāpya bhuṅdhvaṃ sarvavastuṣu |
ānandaṃ hi pravakṣyāmi bhagavatādiṣṭaḥ |
tāmasamapāvṛtyānandaḥ prakāśatāṃ tasya putrāḥ |

CULTURA VEDICA